

היסכ'מו הסטודנטים לגור על אדמה גזולה?

עד לאחרונה, לא ידע חאג' עלי אחמד חלף איזה אורח מכובד הוא במדינת ישראל. הוא גילה זאת באקראי רק בשבוע שעבר, כאשר הגיע לראשונה בחייו, אל בניין הכנסת: "הבית הזה עומד על הי אדמות שלי" מילמל משתאה. זכה חאג' חלף, ומוסדות גדולים וחי שובים של מדינת ישראל הוקמו על אדמת מותני. ערביים ישראלים אתרים, חסרי מזל — אדמותיהם הופקעו לצרכים פרוי זאיים. חאג' עלי — זכה שאדמותיו יופקעו לצרכים היסטוריים.

בעקבות הכנסת, באה האוניברסיטה הי עברית בירושלים. גם היא ראתה כי אדמת תיו של חאג' הישיש טובות הן — והחלה מפקיעת אותן. דונם אחרי דונם — עד שכיום היא מאיימת לנשל מהדונם האחרון, ומביתו. "כשכבשו היהודים את שייח ג'ראח ב-67, לא פחדתי" סיפר השבוע חאג' הי ישיש, "ידעתי מיהם היהודים. כבר הרבה שנים לפני 1948 גרתי יחד עם יהודים.

שבוע שלבים, בשיטת פרוטות הנקניק, מילחמת ששת הימים מצאה את קומץ המישפחות הערביות בפאתי שייך ג'ראח. היא הגבעה הצרפתית של היום.

בראשית נטלה מהם האוניברסיטה כי מתצית משיטחיהם, לצורך בניית מגורי הסטודנטים. איש לא הציע לערבים כל פיצוי, והם גם לא ביקשו.

ראה מי שראה כי הפלחים שותקים — והסיק את המסקנות הנכונות. יום אחד התעוררו תושבי סמר לקול רעם דחפור עברי מתרונן בחדוות יצירה. הדחפור הרס שיטתית את כביש הגישה היחיד למקום. פועלים עברים עמלו בהקמת גדר שהקי פה את כל השכונה. בתוך מישטח אבק, שממנו התרוממו שלדים ערומים של בניי נייענק, נסגרה הרמטית מובלעת. שמורת-טבע של בניאדם.

ועדיין שתקו הערבים. התוצאה: לפני זמן קצר, קיבלו חמש מהמישפחות המתגוררות במקום צווי-פיי נוי. הסטודנטים, מסתבר, זקוקים לעוד חדרי מגורים. "כל יום שתשהו את הפיי

בעל הכנסת

חאג' עלי אחמד חלף, ששל אדמתו המופקעת, הוקמה הכנסת.

הגבעה הנצורה: בחזית התמונה, פיגומים וקורות ניכנים של מיבני מגורי הסטודנטים החדשים. ברקע: "מיבני רזניק", מגורי הסטודנטים הקיימים כבר, מתי נשאים אדעק. במרכז התמונה: בית ערבי קלאסי, מוקף עצי, בין הטראסות בשיפולי הגבעה הצרי מודרניים, אפורים.

בטון ודמעות בגיבעה הצרפתית

נוי, יעלה לכם אלף ל"י, נאמר בצוים. מכל שארית אדמותיו בשכונת סמר, נותרה כיום בידי חאג' עלי רק החלקה עליה הוא גר. עתה, ביקשה מדינת-ישרי אל לנשל מננה. סיפר החאג': "בהתחלה אמרו לי שהי אוניברסיטה תיתן דונם ואני שישה, ובי יחד יקימו עליהם מלון גדול. נתתי בלי לדבר מילה."

המלון עליו מדבר החאג' הוא כיום סלע המחלוקת של ירושלים — מלון הייאט. הוא לא הוקם עדיין. אך חאג' עלי הופי קעו זה מכבר ששת הדונמים.

אחר כך הפקיעו מידי החאג' עוד חמי-שה דונם, לצרכי האוניברסיטה. "אמרתי, קחו ארבעה דונם, אל תיתנו לי בתמורה דבר, אבל תשאירו לי דונם אחד בשביל לבנות עליו בתים לבני", סיפר החאג'. (המשך בעמוד 26)

ערב הקמת המדינה, היה החאג', בן שמונים כיום, איש עשיר מאוד. יליד הי כפר הערבי ליפתה שבמבואותיה המער-ביים של ירושלים, היו לחאג' עלי אדמות בכל האזור, מהן מאות דונמים אדמה חקלאית עשירה ומעובדת. עם הכרות המדינה, הוכרו החאג' כנפקד נוכח. כיום, נותרה בידו רק החלקה שעליה עומד ביתו.

ובקרוב, הוא יסולק גם משם. חאג' עלי אחמד, ו-11 המשפחות האח-רות המתגוררות בשכונת סמר שבגבעה הצרפתית, חייבים לעזוב את ביתם, להפוך לפליטים — כדי לאפשר הרחבת מגורי הסטודנטים של האוניברסיטה.

63 נפשות יהפכו לפליטים, כדי שסטורי דנטים יהודיים יוכלו לגור בנוחיות ובי-זול ליד מקום לימודיהם. גול גיבעת הרש היה תהליך ממושך,

אני הייתי בעל הבית, והיו אצלי שמונה מישפחות יהודיות.

"הבית עומד עד היום בגיבעת-שאול. אחרי 67, ביקרתי שם. מצאתי שם דייר אחד שלי מאז. אהרון אלבק. הוא אמר לי: חאג' אחמד, אנחנו עוצבים מאוד שאתה לא איתנו."

"בגלל דברים כאלה, לא פחדתי כשי היהודים באו אלינו. הרמנו דגל לבן וכיי-בדנו את החיילים בתה וקפה."

ממיליונר —

פליט חסרי-כל

התה והקפה לא הועילו למכובד הי ערבי.

* תואר למוסלמי שעלה לרגל למכה.

הנאזלת

אנישה עקל, 45, מיוי-עדת לפינוי מביתה, כדי לאפשר הרחבת מיבני מגורי הסטורי דנטים שעל הגבעה הצרפתית בירושלים.